

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 7 вересня 2020 р. № 2
в.о. завідувачки кафедри

(Юлія УШКАРЕНКО)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ТЕОРЕТИЧНА ЕКОНОМІКА

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування
першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	ОК9 Теоретична економіка (ТЕ)
Викладач	Юлія Ушкаренко (Iuliia Ushkarenko), доктор економічних наук, професор http://orcid.org/0000-0002-7231-5277
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2919
Контактний телефон	(0552)326725
Email викладача:	JUshkarenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Середа, 16:00-17:00, ауд. 306 або за призначеним часом

1. Анотація дисципліни: дисципліна включає теми, в яких розкриваються система категоріального апарату теоретичної економіки, визначення нових дефініцій, розкриття сутності та особливостей прояву основних економічних законів та найвідоміших наукових економічних концепцій.

2. Мета та завдання курсу:

Метою є формування у студентів фундаментальних знань категорій і законів економіки, розуміння сучасних концептуальних економічних рішень та методологічних підходів.

Завдання:

- розкрити структуру та основні засади розвитку економічних відносин в системі сучасних господарських процесів;
- вивчення студентами спеціальних термінів економічних відносин, системи національних рахунків, сутності економічної концепції, концепції сталого економічного розвитку;
- узагальнити історичний досвід розвитку економічних відносин.
- економічні процеси, їх складові, закони, тенденції, проблеми розвитку господарства і економічних відносин;
- формування вмінь аналізувати історико-теоретичний зміст економічних відносин;
- визначати актуальні програмні положення економічних процесів, їх складові, закони, тенденції, проблеми розвитку світового господарства і економічних відносин;
- показати наступність і новизну подальшого розвитку економічних відносин.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб’єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
5 кредитів / 150 годин	26	24	100

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова компонентна
2020/2021	I	072 Фінанси, банківська справа та страхування	I	обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Програмний редактори MS Excel. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Moodle.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі відсутності з поважних причин (через хворобу) необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час на консультаціях. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення. Навіть окремий випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені

(в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Реферати та тези доповідей, інші наукові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Мінімальне покарання для студентів, яких спіймали на обмані чи плагіаті під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру. Будь ласка, поставтесь до цього питання серйозно та відповідально.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття кількість годин (аудиторної та самостійної)	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи ринкової економіки та підприємництва.					
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 1. Предмет і метод теоретичної економіки 1. Становлення й основні етапи розвитку економіки як науки. 2. Предмет економіки та еволюція його визначення різними школами. 3. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація. 4. Економічні категорії, закони та принципи. Пізнання і використання економічних законів. 5. Функції економіки. 6. Теорія економіки як теоретико-методологічна база інших економічних наук.	лекція – 2 год.	1, 2, 3, 6, 9, 12, 14	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 1. Предмет і метод теоретичної економіки 1. Становлення й основні етапи розвитку економіки як науки. 2. Предмет економіки та еволюція його визначення різними школами. 3. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація. 4. Економічні категорії, закони та принципи. Пізнання і використання економічних	Семінар – 2 год., самост. робота – 9 год.	1, 2, 3, 6, 9, 12, 14	Тести	2

	законів. 5. Функції економіки. 6. Теорія економіки як теоретико-методологічна база інших економічних наук.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси 1. Економічні потреби суспільства, їхня суть та структура. 2. Економічний закон зростання потреб. 3. Економічні інтереси: сутність, класифікація, взаємодія. 4. Мотиви та стимули ефективного господарювання.	лекція– 2 год.	1, 2, 3, 12-17	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси 1. Економічні потреби суспільства, їхня суть та структура. 2. Економічний закон зростання потреб. 3. Економічні інтереси: сутність, класифікація, взаємодія. 4. Мотиви та стимули ефективного господарювання.	семінар– 2 год., самост. робота – 9 год.	1, 2, 3, 12-17	Індивідуальна робота	3
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 3. Економічна система суспільства. Відносини власності 1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. 2. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи. 3. Типи економічних систем. 4. Власність, її суть, форми і місце в економічній системі. 5. Місце і роль людини в економічній системі.	лекція– 2 год.	2, 3, 5, 9, 10-14	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 3. Економічна система суспільства. Відносини власності 1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. 2. Економічна система, її сутність, цілі й основні	семінар– 2 год., самост. робота – 8 год.	2, 3, 5, 9, 10-14	Самостійна робота	7

	<p>структурні елементи.</p> <p>3. Типи економічних систем. 4. Власність, її суть, форми і місце в економічній системі.</p> <p>5. Місце і роль людини в економічній системі.</p>				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 4. Теорія товару та його вартості</p> <p>1. Економічні та неекономічні блага.</p> <p>2. Товар і його властивості.</p> <p>3. Альтернативні теорії вартості.</p> <p>4. Закон вартості, його сутність та функції.</p>	лекція– 2 год.	1-4, 9-13	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 4. Теорія товару та його вартості</p> <p>1. Економічні та неекономічні блага.</p> <p>2. Товар і його властивості.</p> <p>3. Альтернативні теорії вартості.</p> <p>4. Закон вартості, його сутність та функції.</p>	семінар– 2 год., самост. робота – 8 год.	1-4, 9-13	Індивідуальна робота	2
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 5. Теорія грошей і грошового обігу</p> <p>1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей.</p> <p>2. Функції грошей та їхня еволюція.</p> <p>3. Грошовий обіг і його закони. 4. Грошова система, її структурні елементи й основні типи.</p> <p>5. Валютні курси. Конвертованість грошей.</p> <p>6. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.</p>	лекція– 2 год.	1, 2, 4, 8-15	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 5. Теорія грошей і грошового обігу</p> <p>1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей.</p> <p>2. Функції грошей та їхня еволюція.</p> <p>3. Грошовий обіг і його закони. 4. Грошова система, її структурні елементи й основні типи.</p> <p>5. Валютні курси. Конвертованість грошей.</p>	семінар– 2 год., самост. робота – 9 год.	1, 2, 4, 8-15	Доповідь	4

	6. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура 1. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. 2. Риси, структура та функції ринку. 3. Основні суб'єкти ринкової економіки. 4. Держава як суб'єкт ринкового господарства. 5. Інфраструктура ринку.	лекція– 2 год.	1, 2, 3, 11-15	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура 1. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. 2. Риси, структура та функції ринку. 3. Основні суб'єкти ринкової економіки. 4. Держава як суб'єкт ринкового господарства. 5. Інфраструктура ринку.	семінар– 2 год., самост. робота – 8 год.	1, 2, 3, 11-15	Контрольна робота	10
Модуль 2 Основи макроекономічної теорії					
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 7. Конкуренція і монополія у ринковій економіці 1. Конкуренція, її суть і економічні основи. 2. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції. 3. Методи конкурентної боротьби. 4. Монополія: причини виникнення, суть та основні форми. 5. Антимонопольна політика держави. Антимонопольне законодавство.	лекція– 2 год.	2, 3, 4, 5, 9-16	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу	ТЕМА 7. Конкуренція і монополія у ринковій економіці 1. Конкуренція, її суть і економічні основи. 2. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції.	семінар– 2 год., самост. робота – 9 год.	2, 3, 4, 5, 9-16	Презентація	4

занять	3. Методи конкурентної боротьби. 4. Монополія: причини виникнення, суть та основні форми. 5. Антимонопольна політика держави. Антимонопольне законодавство.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 8. Підприємництво у ринковій економіці 1. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. 2. Теорії та моделі підприємництва. 3. Організаційно-правові форми підприємництва. 4. Класифікація підприємств за розміром. 5. Малий бізнес. 6. Нові види підприємницької діяльності.	лекція– 2 год.	1, 3, 9-13	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 8. Підприємництво у ринковій економіці 1. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. 2. Теорії та моделі підприємництва. 3. Організаційно-правові форми підприємництва. 4. Класифікація підприємств за розміром. 5. Малий бізнес. 6. Нові види підприємницької діяльності.	семинар– 2 год., самот. робота – 8 год.	1, 3, 9-13	Тести	2
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 9. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки 1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. 2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. 3. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. 4. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. 5. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	лекція– 2 год.	1, 2, 4-7, 9, 10, 12	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану,	ТЕМА 9. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки 1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. 2. Земельна рента, її сутність,	семинар– 2 год., самот. робота – 8 год.	1, 2, 4-7, 9, 10, 12	тести	2

розкладу занять	види і механізм утворення. 3. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. 4. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. 5. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 10. Заробітна плата 1. Заробітна плата як явище ринку. 2. Економічна рента і трансфертний дохід у складі заробітної плати. 3. Форми і системи заробітної плати. 4. Вплив держави та профспілок на функціонування ринку праці.	лекція– 2 год.	2, 4,6, 7, 13, 14, 15	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 10. Заробітна плата 1. Заробітна плата як явище ринку. 2. Економічна рента і трансфертний дохід у складі заробітної плати. 3. Форми і системи заробітної плати. 4. Вплив держави та профспілок на функціонування ринку праці.	семінар– 2 год., самот. робота – 8 год.	2, 4,6, 7, 13, 14, 15	Самостійна робота	8
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 11. Безробіття 1. Безробіття, його зміст, причини, види, форми. 2. Рівень безробіття. 3. Наслідки впливу безробіття на економіку.	лекція– 2 год.	2, 5-7, 9-15	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 11. Безробіття 1. Безробіття, його зміст, причини, види, форми. 2. Рівень безробіття. 3. Наслідки впливу безробіття на економіку	семінар– 2 год., самот. робота – 8 год.	2, 5-7, 9-15	Усне опитування	6
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	ТЕМА 12. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок 1. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства. 2. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ).	лекція– 2 год.	1, 3-6, 9-17	Опрацювання лекційного матеріалу	

	<p>3. Концепції трансформації.</p> <p>4. Всесвітній ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланси країни.</p> <p>5. Зміст і структура світової валютної системи.</p> <p>6. Суть, причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили.</p>				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 12. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок</p> <p>1. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства.</p> <p>2. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ).</p> <p>3. Концепції трансформації.</p> <p>4. Всесвітній ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланси країни.</p> <p>5. Зміст і структура світової валютної системи.</p> <p>6. Суть, причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили.</p>	семінар– 2 год., самот. робота – 8 год.	1, 3-6, 9-17	Контрольна робота	10
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>ТЕМА 13. Глобалізація економіки та загальноцивілізаційні проблеми людства</p> <p>1. Глобалізація як закономірний процес світогосподарського розвитку.</p> <p>2. Сутність, причини, форми та тенденції розвитку міграції робочої сили.</p> <p>3. Суперечності глобалізації та її моделі.</p> <p>4. Взаємопов'язаність і передумови вирішення глобальних проблем.</p>	Лекція – 2 год.	1-4, 16-20	Опрацювання лекційного матеріалу	

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Контрольна робота – 10 балів.

Доповідь – 4 бали.

Тести (2 бали за 1 тест).

Самостійна робота – 7 балів.

Індивідуальні завдання – 1-5 балів.

Модуль 2. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Контрольна робота – 10 балів.

Презентація – 4 бали.

Тести (по 2 бали за 2 тести).

Самостійна робота – 8 балів.

Усне опитування – 6 балів.

Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, підготовці презентації англomовної статті з аналізу даних, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.). за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач).

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)	11	14	25
	- тестування	2	4	6
	- доповідь	4		4
	- індивідуальні завдання	5		5
	- усне опитування		6	6
	- презентація		4	4
2.	Самостійна робота	7	8	15
3.	Контрольна робота	10	10	20
	Поточне оцінювання (разом)	28	32	60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і спеціальних компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача вищої освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100		Excellent	Відмінно
82-89		Good	Добре
74-81			
64-73		Satisfactory	Задовільно
60-63			
35-59	X	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34			Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Аналітична економія : Макроекономіка і мікроекономіка : навч. посібн. у 2-х кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В. Б. Буряк та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 723 с.

2. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : курс лекцій. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с.

3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2014. – 720 с.

4. КамінськаТ.М. Основи економічної теорії: підручник (I-IV р. а.) – 2-е видання.Київ. 2018. 232 с.

5. Білецька Л. В. Економічна теорія : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. В. Білецька. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 505 с.

6. Несененко П. П.,АртеменкоО. А., ПатлатойО. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.

7. Леоненко П. М. Сучасні економічні системи : навч. посібн. / П. М. Леоненко, О. І. Черепніна. – К. : Знання, 2016. – 430 с.

8. Шibaєва Н.В. Історія економіки та економічної думки. Харків: «Міськдрук», 2015. 396 с.

Додаткові

9. Основи економічної науки : навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 324 с.

10. Бережная Н. И. Политическая экономия в структурно- логических схемах / Н. И. Бережная. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2018. – 288 с.

11. Гаршина О. К. Практикум з політичної економії : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / О. К. Гаршина. – К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. – 208 с.

12. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 226 с

13. Пікетті Т. (2016). Капітал у XXI столітті. К.: Наш Формат. 696 с

14. Ross Dm (2014). Philosophy of economics. New York: Palgrave Macmillan. 341 p

15. Олійник О. В. Зовнішнє оцінювання (підготовка). Основи економіки. Репетитор / О. В. Олійник, І. Є. Тимченко, В. К. Щербина. – Х. : Факт, 2018. – 256 с.

Інтернет-ресурси

16. Environmental Performance Index 2014 [Electron. resource] / Yale Center for Environmental Law & Policy. – Access link: <http://epi.yale.edu/>

17. Human Development Report 2007/2008. Fighting climate change: Human solidarity in a divided world [Electron. resource]. – Access link: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2007_2008_EN_Complete.pdf

18. ЦРТ-Україна: Цілі розвитку тисячоліття в Україні [Електрон. ресурс] // Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні. – URL: <http://www.ukraine2015.org.ua>

19. Стратегія сталого розвитку "Україна -2020". [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.

20. Україна в глобальних рейтингах. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/rating/index.html>

21. <http://ft.com> - Financial Times

22. www.businessweek.com - Business Week

23. www.economist.com - The Economist

24. www.europe.eu.int - Європейський союз

25. www.imf.org - Міжнародний валютний фонд

26. www.worldbank.org <http://www.worldbank.org/> - Світовий банк